

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమాహాత్మ్యం
॥ పంచమోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమాహాత్మ్యం

॥ పంచమోఽధ్యాయః ॥

సూత ఉవాచ

పితర్యుపరతే తేన జననీ తాడితా భృశం ।

క్వ విత్తం తిష్ఠతి బ్రూహి హనిష్యే లత్తయా న చేత్ ॥ 5.1 ॥

ఇతి తద్వాక్యసంత్రాసాజ్జనన్యా పుత్రదుఃఖతః ।

కూపే పాతః కృతో రాత్రౌ తేన సా నిధనం గతా ॥ 5.2 ॥

గోకర్ణస్తీర్థయాత్రార్థం నిర్గతో యోగసంస్థితః ।

న దుఃఖం న సుఖం తస్య న వైరీ నాపి బాంధవః ॥ 5.3 ॥

ధుంధుకారీ గృహేఽతిష్ఠత్పంచపణ్యవధూవృతః ।

అత్యుగ్రకర్మకర్తా చ తతోషణవిమూఢధీః ॥ 5.4 ॥

ఏకదా కులటాస్తాస్తు భూషణాన్యభిలిప్పవః ।

తదర్థం నిర్గతో గేహాత్కామాంధో మృత్యుమస్మరన్ ॥ 5.5 ॥

యతస్తతశ్చ సంహృత్య విత్తం వేశ్మ పునర్గతః ।

తాభ్యోఽయచ్ఛత్యువస్త్రాణి భూషణాని కియంతి చ ॥ 5.6 ॥

బహువిత్తచయం దృష్ట్వా రాత్రౌ నార్యో వ్యచారయన్ ।

చౌర్యం కరోత్యసౌ నిత్యమతో రాజా గ్రహీష్యతి ॥ 5.7 ॥

విత్తం హృత్వా పునశ్చైనం మారయిష్యతి నిశ్చితం |
అతోఽర్థగుప్తయే గూఢమస్మాభిః కిం న హన్యతే || 5.8 ||

నిహత్యైనం గృహీత్వార్థం యాస్యామో యత్ర కుత్రచిత్ |
ఇతి తా నిశ్చయం కృత్వా సుప్తం సంబద్ధ్య రశ్మిభిః || 5.9 ||

పాశం కంఠే నిధాయాస్య తన్మృత్యుముపచక్రముః |
త్స్వరితం న మమారాసౌ చింతాయుక్తాస్తదాభవన్ || 5.10 ||

తప్తాంగారసమూహంశ్చ తన్ముఖే హి విచిక్షిపుః |
అగ్నిజ్వాలాతిదుఃఖేన వ్యాకులో నిధనం గతః || 5.11 ||

తం దేహం ముముచుర్గర్తే ప్రాయః సాహసికాః స్త్రియః |
న జ్ఞాతం తద్రహస్యం తు కేనాపీదం తథైవ చ || 5.12 ||

లోకైః పృష్టా వదంతి స్మ దూరం యాతః ప్రియో హి నః |
ఆగమిష్యతి వర్షేఽస్మిన్ విత్తలోభవికర్షితః || 5.13 ||

స్త్రీణాం నైవ తు విశ్వాసం దుష్టానాం కారయేద్బుధః |
విశ్వాసే యః స్థితో మూఢః స దుఃఖైః పరిభూయతే || 5.14 ||

సుధామయం వచో యాసాం కామినాం రసవర్ధనం |
హృదయం క్షురధారాభం ప్రియః కో నామ యోషితాం || 5.15 ||

సంహృత్య విత్తం తా యాతాః కులటా బహుభర్తృకాః |
ధుంధుకారీ బభూవాథ మహాన్ ప్రేతః కుకర్మతః || 5.16 ||

వాత్యారూపధరో నిత్యం ధావందశదిశోఽంతరం |
శీతాతపపరిక్లిష్టో నిరాహారః పిపాసితః || 5.17 ||

న లేభే శరణం క్వాపి హా దైవేతి ముహుర్వదన్ |
కియత్యాలేన గోకర్ణో మృతం లోకాదబుధ్యత || 5.18 ||

అనాథం తం విదిత్వైవ గయాశ్రాద్ధమచీకరత్ |
యస్మిన్స్తీర్థే తు సంయాతి తత్ర శ్రాద్ధమవర్తయత్ || 5.19 ||

ఏవం భ్రమన్ స గోకర్ణః స్వపురం సముపేయివాన్ |
రాత్రౌ గృహాంగణే స్వప్తుమాగతోఽలక్ష్మితః పరైః || 5.20 ||

తత్ర సుప్తం స విజ్ఞాయ ధుంధుకారీ స్వబాంధవం |
నిశీధే దర్శయామాస మహారౌద్రతరం వపుః || 5.21 ||

సకృన్నేషః సకృద్ధస్తీ సకృచ్ఛ మహిషోఽభవత్ |
సకృదింద్రః సకృచ్ఛాగ్నిః పునశ్చ పురుషోఽభవత్ || 5.22 ||

వైపరీత్యమిదం దృష్ట్వా గోకర్ణో ధైర్యసంయుతః |
అయం దుర్గతికః కోఽపి నిశ్చిత్యాథ తమబ్రవీత్ || 5.23 ||

గోకర్ణ ఉవాచ
కస్త్వముగ్రతరో రాత్రౌ కుతో యాతో దశామిమాం |
కిం వా ప్రేతః పిశాచో వా రాక్షసోఽసీతి శంస నః || 5.24 ||

సూత ఉవాచ
ఏవం పృష్టస్తదా తేన రురోదోచ్ఛైః పునః పునః |
అశక్తో వచనోచ్ఛారే సంజ్ఞామాత్రం చకార హా || 5.25 ||

తతోఽంజలౌ జలం కృత్వా గోకర్ణస్తముదైరయత్ |
తత్సేకహతపాపోఽసౌ ప్రవక్తుముపచక్రమే || 5.26 ||

ప్రేత ఉవాచ

అహం భ్రాతా త్వదీయోఽస్మి ధుంధుకారీతి నామతః |
స్వకీయేనైవ దోషేణ బ్రహ్మాత్వం నాశితం మయా || 5.27 ||

కర్మణో నాస్తి సంఖ్యా మే మహాజ్ఞానే వివర్తినః |
లోకానాం హింసకః సోఽహం స్త్రీభిర్దుఃఖేన మారితః || 5.28 ||

అతః ప్రేతత్వమాపన్నో దుర్దశాం చ వహామ్యహం |
వాతాహారేణ జీవామి దైవాధీనఫలోదయాత్ || 5.29 ||

అహో బంధో కృపాసింధో భ్రాతర్మామాశు మోచయ |
గోకర్ణో వచనం శ్రుత్వా తస్మై వాక్యమథాబ్రవీత్ || 5.30 ||

గోకర్ణ ఉవాచ

త్వదర్థం తు గయాపిండో మయా దత్తో విధానతః |
తత్కథం నైవ ముక్తోఽసి మమాశ్చర్యమిదం మహాత్ || 5.31 ||

గయాశ్రాద్ధాన్న ముక్తిశ్చేదుపాయో నాపరస్త్విహ |
కిం విధేయం మయా ప్రేత తత్త్వం వద సవిస్తరం || 5.32 ||

ప్రేత ఉవాచ

గయాశ్రాద్ధశతేనాపి ముక్తిర్మే న భవిష్యతి |
ఉపాయమపరం కంచిత్త్వం విచారయ సాంప్రతం || 5.33 ||

ఇతి తద్వాక్యమాకర్ణ్య గోకర్ణో విస్మయం గతః |
శతశ్రాద్ధైర్న ముక్తిశ్చేదసాధ్యం మోచనం తవ || 5.34 ||

ఇదానీం తు నిజం స్థానమాతిష్ఠ ప్రేత నిర్భయః |
త్వన్ముక్తిసాధకం కించిదాచరిష్యే విచార్య చ || 5.35 ||

ధుంధుకారీ నిజస్థానం తేనాదిష్టస్తతో గతః |
గోకర్ణశ్చింతయామాస తాం రాత్రిం న తదధ్యగాత్ || 5.36 ||

ప్రాతస్తమాగతం దృష్ట్వా లోకాః ప్రీత్యా సమాగతాః |
తత్సర్వం కథితం తేన యజ్ఞాతం చ యథా నిశి || 5.37 ||

విద్వాంసో యోగనిష్ఠాశ్చ జ్ఞానినో బ్రహ్మవాదినః |
తన్ముక్తిం నైవ తేఽపశ్యన్ పశ్యంతః శాస్త్రసంచయాన్ || 5.38 ||

తతః సర్వైః సూర్యవాక్యం తన్ముక్తౌ స్థాపితం పరం |
గోకర్ణః స్తంభనం చక్రే సూర్యవేగస్య వై తదా || 5.39 ||

తుభ్యం నమో జగత్సాక్షిన్ బ్రూహి మే ముక్తిహేతుకం |
తచ్ఛ్రుత్వా దూరతః సూర్యః స్ఫుటమిత్యభ్యభాషత || 5.40 ||

శ్రీమద్భాగవతాన్ముక్తిః సప్తాహం వాచనం కురు |
ఇతి సూర్యవచః సర్వైర్ధర్మరూపం తు విశ్రుతం || 5.41 ||

సర్వేఽబ్రువన్ ప్రయత్నేన కర్తవ్యం సుకరం త్విదం |
గోకర్ణో నిశ్చయం కృత్వా వాచనార్థం ప్రవర్తితః || 5.42 ||

తత్ర సంశ్రవణార్థాయ దేశగ్రామాజ్జనా యయుః |
పంగ్వంధవృద్ధమందాశ్చ తేఽపి పాపక్షయాయ వై || 5.43 ||

సమాజస్తు మహాంజాతో దేవవిస్మయకారకః |
యదైవాసనమాస్థాయ గోకర్ణోఽకథయత్కథాం || 5.44 ||

స ప్రేతోఽపి తదాఽఽయాతః స్థానం పశ్యన్నితస్తతః |
సప్తగ్రంథియుతం తత్రాపశ్యత్కేచకముచ్ఛితం || 5.45 ||

తన్మూలచ్ఛిద్రమావిశ్య శ్రవణార్థం స్థితో హ్యసౌ |
వాతరూపీ స్థితిం కర్తుమశక్తో వంశమావిశత్ || 5.46 ||

వైష్ణవం బ్రాహ్మణం ముఖ్యం శ్రోతారం పరికల్ప్య సః |
ప్రథమస్కంధతః స్పష్టమాఖ్యానం ధేనుజోఽకరోత్ || 5.47 ||

దినాంతే రక్షితా గాథా తదా చిత్రం బభూవ హ |
వంశైకగ్రంథిభేదోఽభూత్సశబ్దం పశ్యతాం సతాం || 5.48 ||

ద్వితీయేఽహ్ని తథా సాయం ద్వితీయగ్రంథిభేదనం |
తృతీయేఽహ్ని తథా సాయం తృతీయగ్రంథిభేదనం || 5.49 ||

ఏవం సప్తదినైశ్చైవ సప్తగ్రంథివిభేదనం |
కృత్వా స ద్వాదశస్కంధశ్రవణాత్ప్రేతతాం జహౌ || 5.50 ||

దివ్యరూపధరో జాతస్తులసీదామమండితః |
పీతవాసా ఘనశ్యామో ముకుటీ కుండలాన్వితః || 5.51 ||

ననామ భ్రాతరం సద్యో గోకర్ణమితి చాబ్రవీత్ |
త్వయాహం మోచితో బంధో కృపయా ప్రేతకశ్మలాత్ || 5.52 ||

ధన్యా భాగవతీ వార్తా ప్రేతపీడావినాశినీ |
సప్తాహోఽపి తథా ధన్యః కృష్ణలోకఫలప్రదః || 5.53 ||

కంపంతే సర్వపాపాని సప్తాహశ్రవణే స్థితే |
అస్మాకం ప్రలయం సద్యః కథా చేయం కరిష్యతి || 5.54 ||

ఆర్ద్రం శుష్కం లఘు స్థూలం వాఙ్మనఃకర్మభిః కృతం |
శ్రవణం విదహేత్పాపం పావకః సమిధో యథా || 5.55 ||

అస్మిన్ వై భారతే వర్షే సూరిభిర్దేవసంసది ।
అకథాశ్రావిణాం పుంసాం నిష్ఫలం జన్మ కీర్తితం ॥ 5.56 ॥

కిం మోహతో రక్షితేన సుపుష్టేన బలీయసా ।
అధ్రువేణ శరీరేణ శుకశాస్త్రకథాం వినా ॥ 5.57 ॥

అస్థిస్తంభం స్నాయుబద్ధం మాంసశోణితలేపితం ।
చర్మావనద్ధం దుర్గంధం పాత్రం మూత్రపురీషయోః ॥ 5.58 ॥

జరాశోకవిపాకార్తం రోగమందిరమాతురం ।
దుష్పూరం దుర్ధరం దుష్టం సదోషం క్షణభంగురం ॥ 5.59 ॥

కృమివిడ్భస్మసంజ్ఞాంతం శరీరమితి వర్ణితం ।
అస్థిరేణ స్థిరం కర్మ కుతోఽయం సాధయేన్న హి ॥ 5.60 ॥

యత్ప్రాతః సంస్కృతం చాన్నం సాయం తచ్చ వినశ్యతి ।
తదీయరససంపుష్టే కాయే కా నామ నిత్యతా ॥ 5.61 ॥

సప్తాహశ్రవణాల్లోకే ప్రాప్యతే నికటే హరిః ।
అతో దోషనివృత్త్యర్థమేతదేవ హి సాధనం ॥ 5.62 ॥

బుద్బుదా ఇవ తోయేషు మశకా ఇవ జంతుషు ।
జాయంతే మరణాయైవ కథాశ్రవణవర్జితాః ॥ 5.63 ॥

జడస్య శుష్కవంశస్య యత్ర గ్రంథివిభేదనం ।
చిత్తం కిము తదా చిత్తగ్రంథిభేదః కథాశ్రవాత్ ॥ 5.64 ॥

భిద్యతే హృదయగ్రంథిశ్చిద్యంతే సర్వసంశయాః ।
క్షీయంతే చాస్య కర్మాణి సప్తాహశ్రవణే కృతే ॥ 5.65 ॥

సంసారకర్షమాలేపప్రక్షాలనపటీయసి |
కథాతీర్థే స్థితే చిత్తే ముక్తిరేవ బుధైః స్మృతా || 5.66 ||

ఏవం బ్రువతి వై తస్మిన్ విమానమాగమత్తదా |
వైకుంఠవాసిభిర్భుక్తం ప్రస్ఫురద్దీప్తిమండలం || 5.67 ||

సర్వేషాం పశ్యతాం భేజే విమానం ధుంధులీసుతః |
విమానే వైష్ణవాన్ వీక్ష్వ గోకర్ణో వాక్యమబ్రవీత్ || 5.68 ||

గోకర్ణ ఉవాచ
అత్రైవ బహవః సంతి శ్రోతారో మమ నిర్మలాః |
ఆనీతాని విమానాని న తేషాం యుగపత్కుతః || 5.69 ||

శ్రవణం సమభాగేన సర్వేషామిహ దృశ్యతే |
ఫలభేదః కుతో జాతః ప్రబ్రువంతు హరిప్రియాః || 5.70 ||

హరిదాసా ఉచుః
శ్రవణస్య విభేదేన ఫలభేదోఽత్ర సంస్థితః |
శ్రవణం తు కృతం సర్వైర్న తథా మననం కృతం |
ఫలభేదస్తతో జాతో భజనాదపి మానద || 5.71 ||

సప్తరాత్రముపోష్యైవ ప్రేతేన శ్రవణం కృతం |
మననాది తథా తేన స్థిరచిత్తే కృతం భృశం || 5.72 ||

అదృఢం చ హతం జ్ఞానం ప్రమాదేన హతం శ్రుతం |
సందిగ్ధో హి హతో మంత్రో వ్యగ్రచిత్తో హతో జపః || 5.73 ||

అవైష్ణవో హతో దేశో హతం శ్రాద్ధమపాత్రకం |
హతమశ్రోత్రియే దానమనాచారం హతం కులం || 5.74 ||

విశ్వాసో గురువాక్యేషు స్వస్మిన్ దీనత్వభావనా |
మనోదోషజయశ్చైవ కథాయాం నిశ్చలా మతిః || 5.75 ||

ఏవమాది కృతం చేత్యాత్తదా వై శ్రవణే ఫలం |
పునః శ్రవాంతే సర్వేషాం వైకుంఠే వసతిర్భువం || 5.76 ||

గోకర్ణ తవ గోవిందో గోలోకం దాస్యతి స్వయం |
ఏవముక్త్యా యయుః సర్వే వైకుంఠం హరికీర్తనాః || 5.77 ||

శ్రావణే మాసి గోకర్ణః కథామూచే తథా పునః |
సప్తరాత్రవతీం భూయః శ్రవణం తైః కృతం పునః || 5.78 ||

కథాసమాప్తౌ యజ్ఞాతం శ్రూయతాం తచ్చ నారద || 5.79 ||

విమానైః సహ భక్తైశ్చ హరిరావిర్భూభూవ హ |
జయశబ్దా నమఃశబ్దాస్తత్రాసన్ బహవస్తదా || 5.80 ||

పాంచజన్యధ్వనిం చక్రే హర్షాత్తత్ర స్వయం హరిః |
గోకర్ణం తు సమాలింగాకరోత్స్వసదృశం హరిః || 5.81 ||

శ్రోత్రానన్యాన్ ఘనశ్యామాన్ పీతకౌశేయవాససః |
కిరీటినః కుండలినస్తథా చక్రే హరిః క్షణాత్ || 5.82 ||

తద్ధామే యే స్థితా జీవా ఆశ్వచాండాలజాతయః |
విమానే స్థాపితాస్తేఽపి గోకర్ణకృపయా తదా || 5.83 ||

ప్రేషితా హరిలోకే తే యత్ర గచ్ఛంతి యోగినః |
గోకర్ణేన స గోపాలో గోలోకం గోపవల్లభం |
కథాశ్రవణతః ప్రీతో నిర్యయౌ భక్తవత్సలః || 5.84 ||

అయోధ్యావాసినః పూర్వం యథా రామేణ సంగతాః |
తథా కృష్ణేన తే నీతా గోలోకం యోగిదుర్లభం || 5.85 ||

యత్ర సూర్యస్య సోమస్య సిద్ధానాం న గతిః కదా |
తం లోకం హి గతాస్తే తు శ్రీమద్భాగవతశ్రవాత్ || 5.86 ||

బ్రూమోఽత్ర తే కిం ఫలవృందముజ్జ్వలం
సప్తాహయజ్ఞేన కథాసు సంచితం |
కర్ణేన గోకర్ణకథాక్షరో యైః
పీతశ్చ తే గర్భగతా న భూయః || 5.87 ||

వాతాంబుపర్ణాశనదేహశోషణై -
స్తపోభిరుచ్చిరకాలసంచితైః |
యోగైశ్చ సంయాంతి న తాం గతిం వై
సప్తాహగాథాశ్రవణేన యాంతి యాం || 5.88 ||

ఇతిహాసమిమం పుణ్యం శాండిల్యోఽపి మునీశ్వరః |
పఠతే చిత్రకూటస్థో బ్రహ్మానందపరిప్లుతః || 5.89 ||

ఆఖ్యానమేతత్పఠమం పవిత్రం
శ్రుతం సకృద్వై విదహేదఘౌఘం |
శ్రాద్ధే ప్రయుక్తం పితృతృప్తిమావహే -
న్నిత్యం సుపారాదపునర్భవం చ || 5.90 ||

|| ఇతి శ్రీపద్మపురాణే ఉత్తరఖండే శ్రీమద్భాగవతమాహాత్మ్యే
గోకర్ణమోక్షవర్ణనం నామ పంచమోఽధ్యాయః ||